

הארט השבת

אמרים פנינים וסיפורים על פרשת השבוע

פרשת בא
תשפ"ה

גיליון 247

א לעבטיגער שפּת

מאת הרב יהודה צבי שפירא

וַיְהִי בַחֲצֵי הַלַּיְלָה

פְּנִינֵי פְרָשָׁה

"הכבדתי את לבו ואת לב עבדיו" (י א)

הפסוק מדגיש תיבת "לבו" ו"לב" עבדיו ששם עיקר היצר כמו שכתוב (קהלת י ב): **'לב חכם לימינו ולב כסיל לשמאלו'**. וכדברי חז"ל: **'יצר הרע דומה לזבוב ויושב בין שני מפתחי הלב'** (יומא פה:). ו**'בליקוטי מוהר"ן'** (תורה ו) עה"פ **'ולבי חלל בקרבי'**, שזוכים לכך ע"י זביחת היצר הרע שמדורו בלב.

"למען שתי אתתי אלה בקרבו" (י א)

'אתתי - ב' פעמים 'ת': ע"פ המובא בדברי חז"ל (שבת נה). **בנבואת יחזקאל**: שהקב"ה צווה למלאך גבריאל: שיעבור בתוך העיר ירושלים, **'והתוית תיו'** על מצחות האנשים: **'תיו של ידו לצדיקים'**, כדי שלא ישלטו בהם מלאכי חבלה, ועל מצחו **'של רשעים תיו של דם'**, כדי שישלטו בהן מלאכי חבלה.

ובהמשך: ומאי שנא אות **'תיו'** דייקא? רב אמר: באות **'תיו'** פותחת תיבת: **'תחיה'**, וזה הסימן לצדיקים. ובאות **'תיו'** פותחת תיבת: **'תמות'**, והוא הסימן לרשעים.

וזה אפשר לרמוז כאן בתיבת: **'אתתי ב' פעמים 'ת' של 'תחיה', ו'תמות', רמז לפרעה**; שחיוו תלויים בהשי"ת - הרמוז באות: **'א'** - שהוא: **'אחד', 'אילוקותו ית'**, ובאות: **'י'** - **'העשר מכות'** שדרכו הוכיח לו הקב"ה זאת. ובכך גם יובן המשך דבריהם שם בגמ' בדברי שמואל שאמר שאות: **'תיו'** רמזו: **'לית'מה זכות אבות'**. ורבי יוחנן אמר: **'תיו'**, **'ת'חון זכות אבות'**, דהא כל גאולת יציאת מצרים הייתה ב"זכות אבות".

ועיוני **'בליקוטי מוהר"ן'** (תורה א): שמקשר ענין ה'ת' - **'התוית תיו'** להגברת מלכות דקדושה על מלכות ה'ס"א, שזה מה שהיה כאן באותות שהקב"ה נתן לפרעה.

"ולמען תספר באזני בנך וכן בנך" (י ב)

הכתוב מדגיש: **'באזני'**, להשמיע לאזנו, שיהא שמיעה טובה, ומלשון: **'הטה אזניך'**.

וב**'ליקוטי מוהר"ן'** (מ"ז ב): שמה שנכנס לאזניים נקראת שמיעה, בכתבו: **'על הפסוק וישמע יתרו'** והלא כל העולם כולו שמעו? **'אלא יתרו שמע וכו'** (זוהר יתרו סח), כי רק שמיעת יתרו נחשב לשמיעה, שנכנס באזניו, ושמיעת כל העולם אינו נחשב שמיעה כלל. ששמיעת האוזן מבטאת את השמיעה טובה.

ואפשר להסמך לכך דברי בעל **'הבאר משה'** בכתבו על ענין השמיעה שעיקרו היא שמיעת הלב, ובעצם הטיית האוזן מטה את ליבו לקבלה והכנעה, וכמו שנאמר: **'זבח ומנחה לא חפצת אזנים כרית ליי'**, ופירושו רש"י: עשיתם חלולים לשמוע, כלומר: **'עיקר מעלת האזניים אינה רק בשמיעתם, אלא בכך שהם חלולים, באופן שהשמיעה עוברת דרכם אל הלב ששם ישמע הסיב ויקבל הדברים'**. וזה שביקש שלמה המלך: **'ונתת לעבדך לב שומע'**, היינו שהשמיעה תחדור אל הלב.

ולמעשה; בכאן שהתורה מדגישה בסיפורי מצרים: **'באזני בנך'**, הוא אומר: מצוותה שיהיה **'באזני'** - שמיעה טובה.

ובזה אתה 'הורגו'.
אכן, זמן נעלה זה - יותר מזהב שוה. כי הרי 'שעה אחת קודם אור הבוקר, ספון וחשוב ויקר יותר מכמה שעות ביום, וחזק ואמץ בכל כוחך לאחוז במצווה נוראה זו העצומה בלי שיעור וערך, ואין לפרט גודל ערכה והיא חייד ואורך ימך... - כתוב בעל ה'בן איש חי' זצוק"ל.

שעשועין דמלאכ:

ואם בחצות ליל עסקינן - זכור לטובה אותו האיש החסיד רבי לוי יצחק בנדר - אשר כשופר הרים קולו ועורר בנועם שיחו את לב שומעיו בדברים היוצאים מן הלב הלוך ושוב, בגודל מעלת עבודה זו.

איתא בזוה"ק - אמר רבי לוי יצחק באחת משיחותיו הרבות: **'כשמגיע שעת חצות נכנס הקב"ה בגן-עדן, והוא משתעשע עם כל נשמות הצדיקים - איזה צדיקים נמצאים אז בגן-עדן? - זה הרי נורא! נביאים, תנאים, אמוראים, מאות, אלפים ורבות צדיקים... זה הרי נורא ואיום! והקב"ה משתעשע עמם אז.**

והצדיקים האלו בגן-עדן - כתוב גם כן בספר הזוהר - רוצים אז שאנחנו, כן אנחנו מהעולם הזה, נקום... הם מבקשים לשמוע את קולנו!!!

הם צופים ומסתכלים ממעל עלינו - "היושבת בגנים חברים" - אלו הם הצדיקים שבגן-עדן - "מקשיבים לקולך" - והם אומרים: "השמיעני" - קום והשמיע לנו את קולך!!!... אנו רוצים לשמוע ממך איזה קול!!!

צריך לנסות לצייר במוחנו את הדבר הנפלא הזה, ולהאמין בכך באמונה פשוטה: כן, כשמגיעה שעת חצות הלילה, אזי הקב"ה נכנס לגן-עדן - אין לנו שמץ של מושג מה הכוונה בזה, אבל כך הוא הדבר - הקב"ה נכנס אז לגן-עדן... והוא משתעשע עם נשמות הצדיקים... והם רוצים אז לשמוע קול ממך!... ממני!... כן, הם רוצים לשמוע אז גם את קולו! הם רוצים לשמוע אז את קולך! מדוע א"כ שלא אגרס למעלה את הנחת-רוח הזה? - זה הרי נורא! מה זה כבר לורוק את השמיכה ולקום ולעשות?! איזו מניעה היא זאת בכלל? - אין זה אלא שאינו מרגישים בגודל עוצם הדבר הזה, שכל החיות שלי בעצם תלויה בזה, זה כל ההנאה והתענוג שלי...

אכן כן; כדאי וראוי הוא לדעת את ערכה ורוממותה של חצות הלילה לנצלה בעידן ועידנים, כי הרי עיקר הווייתנו לעם סגולה בחצות לילה נקבעה: **'ויהי בחצי הלילה'...** ותורה מלשון הוראה, הוראה לדורות ולנצח.

שירת הפרשה

"בגדי קדש... לְבָבוֹד וּלְתַפְאֶרֶת" - נְקָא בַּפְּרָשָׁה וְקָבַר נְלָמַד עַל כָּל הַבְּגָדִים זֹאת הַמַּעֲלָה.

בְּגָדֵי הָאֶדָם צְרִיכִים לְהָיִיתׁ תְּמִיד נְקִיִּים לְבַל יֵרָאֶה בְּהֶם כְּתָם וְיִרְבַּב מִתְּנוּסָסִים.

הַבְּגָדִים הֵם דִּינָא דְמַלְכוּתָא - עַל כֵּן מוּבָא כִּי רַבִּי יוֹחֲנָן קָרָא לְבְגָדָיו מְכַבְּדוֹתָא.

גַּם אָנוּ - אֲנָשִׁים פְּשׁוּטִים זְהִירוֹת נִבְהָג בְּבְגָדִים, שְׂפָכְכִנְיָהֶם עֲלֵינוּ סוֹכְכִים.

השבוע בפרשתנו אנו קוראים את הכתובים: **"כחצות הלילה אני יוצא בתוך מצרים"**. "ויהי בחצי הלילה". במדרש (מד"ר רבה י"ח): **הדא הוא דכתיב: "חצות לילה אקום להודות לך על משפטי צדקך" - חצות לילה אקום להודות לך על המשפטים ששנית במצרים ולנה עשית צדקה. ועוד שם: ד"א "ויהי בחצי הלילה"**, אמר דוד: **אזכרה נגינתי בלילה"**, אמרה כנסת ישראל, נזכרת אני את השברים שהיית שובר את המלכויות בעבורי בלילה. ואין נגינתי אלא לשון שבר כד"א (איכה ג): **"אני מנגינתם"**. ואומר (בראשית יד) **"אשר מגן צריך בידך"**.
הווי אומר סוד הכנעת הרע, וכנגד זאת היציאה מהגלויות, תלויים ועומדים בזמן חצות לילה.

הגאולה על ידי חצות לילה

והא לנו דבריו של מוהר"ן בליקוטי הלכות על חצות לילה זה של יציאת מצרים, ולהקיש על כל חצות ליל (מתנה ה' מז): **כי סוד חצות לילה, גם משה לא יכל לעמוד עליו בשלמות, כמו שאמרו רז"ל: מכדי משה לא ידע חצות אימת ואמר כחצות, דוד ידע שאמר חצות לילה אקום להודות לך. היינו כי משה ידע, שיעקר הוא הגאולה האחרונה שתהיה בזכות דוד והנלוים אליו שהם הצדיקים וכשרים העומדים בחצות לילה לקונן על חורבן בית המקדש, שאז ה' יתברך וכל הצדיקים שבגן עדן צייתין לקליהו וכו', ועל ידי זה תהיה הגאולה, בבחינת: שישו אתה משוש כל המתאבלים עליה, וכמו שאמרו רז"ל: כל המתאבל על ירושלים וכו'. אבל לא יוכל לעמוד על הדבר מתי יהיה הקץ, כי הוא סתום מאד. ועל כן גם בגאולה הראשונה רמז בדבריו שאמר כחצות הלילה אני יוצא, כי בכל דבריו ושליחותו הסתכל על הקץ האחרון שבשביל זה מילאן בשליחות בחחילה. ועל כן רמז בדבריו ואמר כחצות הלילה אני יוצא בתוך מצרים, כי כל הגלויות מכנים בשם מצרים, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה... וזה זוכינו על ידי קימת חצות שעל ידי זה תבוא קץ הגאולה כני"ל. וזהו: חצות לילה אקום להודות לך על משפטי צדקך, שבחצות לילה כשקמים שעל ידי זה מקרבין הגאולה...**

לילות הזהב

היה זה עת לילי טבת הארוכים הגיעו, ולילות הכפור והקיפאון השתלטו על פני כל היקום. הלילות הארוכים והממושכים והמלווים בגשמי ברכה - קיבלם רבי פנחס מקארץ בצפייה ובדריכות, תוך כדי שהוא אומר: **'הנה מגיעים לילות הזהב - בחתכווננו על מלאי השעות שישנן מחצות הלילה עד נץ החמה, כי על כן לילות חורפיים אלו רכוש גדול הן; מלאו פניםי זהב ופז אפשר לדלות ברגעיהם היקרים, בניצולם ובתימצותם. בלילות ארוכים אלו ניתנת אפשרות יתירה לאדם להשתתף בצערן של ישראל, לבכות ולהתאבל על בית המקדש השמם. על היכלו - היכל המז והלב של האחד והיחיד אשר בחורבנו ובשממותו שרוי. (ליקו"מ ק"א).** מאז שביט המקדש חרב - כותב הזוהר הקדוש - אין לו שום נחמה להקב"ה אלא בקימת חצות ליל...
גם עיקר הכוח להכנעת היצר מזמן נעלה זה נמשך, וכדבריו של בעל 'מעבר יבק': **"סגולה נפלאה להרוג היצר הרע ולהכניעו, הוא לקום בחצות לילה לעסוק בתורה, כל מלבד המעלות שזוכה אליהם, הוא הורג היצר ומכניעו. וזה מה שרמזו רז"ל באומרים: 'הבא להרוג השכם להרגו'. כלומר, בא השטן להרוג, אין לך דבר במה שתהרגהו אלא בהשכמה, וזהו 'השכם',**

סיפורים מאירים

סיפורי פרשה במשנת רביה"ק מוהר"ן מברסלב ותלמידיו ז"צ
 והעיתרו לה' אלקיכם" (שמות י ט"ז)

סוגות התפילה בעמקה – ציונו של התנא יונתן בן עוזיאל

סגולה ידועה ומפורסמת למתבגרים – עדיין לא זכו למצוא את זיווגם ההגון, לנסוע לעמקה שבגליל, להשתטח על קברו של התנא רבי יונתן בן עוזיאל וכמו שמעידים רבים על כך שנושעו. אף הרב שלום גפנר ז"ל, 'אביהם של קברי הצדיקים בגליל, הנציח סגולה זו בספרו "טובה ראייתה" (עמ' קכ"א) וזה לשונו: "אומרים בשם ר' חיים יחיאל מיכל ליכטנשטיין ז"ל, שהתפילה אצל קבר ר' יונתן בן עוזיאל מסוגלת לשידוכים".

מקורו של סגולה זו אינו ברור כלל וכללאך הבה נתחקה מעט אחר דמותו הפלאית של ר' יחיאל מיכל דגן - בעל הסגולה.

לשם כך, עלינו לחזור לאותן שנים, כאשר האוטובוסים הממלאים את הרחובות כיום עוד היו לפני שלבי התכנון, וחסידו ברסלב, ושאר אנשי יראים מירושלים של מעלה או משאר רחבי ארץ הקודש, שחשקה נפשם לנסוע ולהשתטח על קברי הצדיקים, אם זה ביום ז' אדר, ערב ל"ג בעומר, או כ"ה אלול יום בריאת העולם והילולת רבי אלעזר ברשבי"י, ועוד, היו עושים את דרכם במשאית, כאשר היו מעמידים בתא האחורי ספסלים ארוכות מעץ, עליהם היו יושבים הנוסעים וכך היו משרכים עצמם שעות ארוכות בדרכים לא דרכים ובכבישים מפותלות בואכה הרי הגליל. לא היה זה דבר שבשגרה כמו שאנו עדים היום, שרבים המה החברות והמארגנים המעמידים שירותי הסעות לכל דפנין ובכל עת מצוא, כי אז באותן הימים קושי הדרכים הייתה נסיעה זו מתקיימת לעתים לא קרובות. אך ניתן לומר כי כל מה שאנו רואים כהיום, נזקף הרבה לזכותו של איש מיוחד שהיה עמל ויוגע קשות לקראת כל נסיעה להעמיד הכל על צד היותר טוב, כפי יכולתו, ה"ה ר' יחיאל מיכל ליכטנשטיין, או כפי שהיה קורא וחותר את שמו "מיכל ברסלב"ר".

ר' יחיאל מיכל ליכטנשטיין ז"ל, היה בן למשפחה מעטירה ובעלת היחס בהיותו בן נכד הגאון רבי ברוך בנדיט ליכטנשטיין אחי הגאון רבי הלל מקולומייא זצ"ל. הוא היה בנו של ר' אליהו, נכד הרב מבאטלען רבי יהודה ליכטנשטיין זצ"ל וחתנו של הרב מנחם מנדל שטרן זצ"ל.

במלחמת העולם הראשונה נהרג אביו רבי אליהו זצ"ל וה"ד ושךוך המת המלחמה עלו כל משפחתו לחונן את עפר הארץ הקדוש.

וכאשר שכן בקרב ר' מיכל נפש שוקקה, והרבה ללכת ולשפוך שיח במקומות הקדושים בעי"ק ירושלים ת"י, בכותל המערבי בטרם נלקחו מאתנו במלחמת תש"ח, היה פוגש שם בקביעות את אנשי חסידי ברסלב, וכך זכה להתקרב לאורו של רביה"ק, ודבק באנשי ושתה מים מבארו של הגה"ח ר' אברהם שטרנהארץ זצ"ל. יש לציין ולהוסיף שר' מיכל היה ת"ח עצום וגם היה עוסק רבות בספרי רביה"ק ותלמידיו. בנוסף לכך, הצטיין במידת הענווה המרובה.

כן היה נוסע מדי שנה להשתתף בקיבוץ הק"ק, המתקיימים בימי ראש השנה אצל ציון התנא רשבי"י זיע"א באתרא קדישא מירון, ואף שימש שם כגבאי.

כאמור היה הראשון שירגן נסיעות לקברי צדיקים, כאשר היה מרגן בערב ראש חודש נסיעה לאתרא קדישא מירון, ועל הדרך היו יורדים להשתטח בשאר קברי הצדיקים, קדושים אשר בארץ המה, הפזורים בהרי הגליל.

בנסיעות אלו, השתתפו בקביעות זקני וחשובי ברסלב, ביניהם החסיד ר' שמואל שפירא, שלא היו מוותרים על ההזדמנות להשתטח על קברי הצדיקים, כפי שגילה רביה"ק שגב גדולת מעלתו. סדר הנסיעה הייתה, שהיו נעצרים אצל ציון של צדיק, אומרים כמה מזמורי התלים, ולאחר 'כיבוז' בדיסקוויט ושתיה, מקיימים 'יריקוד' קצר, וממשיכים בנסיעה.

בנסיעות הללו, התגלה ביתר שאת טוב לבו של ר' מיכל. היה זה כאשר הבחין כי כאשר הציבור ירד בתחנה להתרענונות ולקניית דבר מאכל, נשאר אחד הנוסעים מאחור, ר' מיכל שהבין כי מחסור בכסף מונע ממנו לרדת עם כולם, עלה אליו ונתן לו סכום כסף, שירגיש שווה בין שווים. כמו שפתחנו, נזקפת לזכותו השמועה אודות הסגולה לזיווגים שישנה בתפילה על ציונו של התנא יונתן בן עוזיאל, שמועה זו נשתרבה בעקבות מעשה שהיה.

כאשר ר' מיכל הצטער מאד כי הציון בעמקה שומם, ואף אחד אינו מגיע למקום עקב הקושי הרב לנסוע בדרכים המפותלות בינות להרים והבעות המקיפות את המקום. וכאשר הוא נועץ עם ידידו הרה"ח ר' פייבל (ב"ר יונה) ללח, והרה"ח ר' שמואל ציציק, הציעו לו שיארגן קבוצות בחורים מבוגרים, כשהוא מבטיח להם כי בזכות התפילה על הציון של יונתן בן עוזיאל יזכו למצוא את זיווגם, ואכן לאחר התפילה המרוממת בהם השתתפו קרוב לשלשה מניינים של בחורים, לא ארכי הימים וכולם זכו למצוא את זיווגם תוך תקופה קצרה.

ומאז החלו להרבות להשתטח על הציון הקדוש, וגם כיום שהדרכים סלולות וקלות יותר לגישה, עדיין אין פוסקים הישועות לזרום, בכוחו של התנא הקדוש. כאשר נשאל ר' מיכל לאחר מכן, כיצד מלאו לבו להבטיח ולהפוך את המקום ל"סוללה", הגיב בחריפות האופיינית לו: "הנה להם לאנשים שנוסעים וניוושעים... וכבר רבו הרמזים לכך..." (ע"פ מימי הנחל)

המשך פניני פרשה

"בנערינו ובזקננו... בנינו ובנותנו בצאננו ובקרנו" נלך כי חג ה' לנו" (י. ט)

שבעה פעמים אות ו', כתובים כאן בדברי משה על "יצאת מצרים", שעולים יחדיו במספר: 'ארבעים ושנים' כנגד המ"ב מסעות שהלכו בני" במדבר. והו "נלך", שמיציאת מצרים נסעו לאותם מ"ב מסעות.

"לכו נא הגברים ועבדו את ה' כי אותה אתם מבקשים" (י. יא)
 "עבדו את ה'" – בכוח וזכות – "אותה אתם מבקשים", היינו הרצונות והכיסופים קדושה שמבקשים, וכמובא באריכות בגודל מעלת הרצונות הטובים, מעלת ה"ביקוש".

וביתר עומק ע"פ המובא ב'ליקוטי מוהר"ן' (תורה ל"א) שלפי הכיסופים כן נעשים הנקודות לאותיות התורה, וזה הרמזו כאן: "ועבדו את ה'" – שעיקר מטרתה הייתה בכדי לקבל את התורה. והכלי לכך – ע"י: "אותה אתם מבקשים" – "הביקוש", הרצונות והכיסופים.

"חטאתי לה' אלוכיכם ולכם" (י. ט"ז)
 אפשר להסמיק לכאן ענין ה'וידי' בלשון: 'חטאתי לה' אלוכיכם ולכם' – להדגיש בווידי את החטא ל'אלוקי ישראל' כהא דמובא בסנהדרין (מ"ג): בלשון הוידי ע"פ הכתוב בדברי הנביא (יהושע ז): "בני שים נא כבוד לה' אלוקי ישראל ותן לו תודה וגו'. ויען עכן את יהושע ויאמר אמנה חטאתי לה' אלוקי ישראל". והו כאן בווידי של: 'חטאתי כתוב גם: 'ולכם' ע"פ זה הדרך שמדגשים: 'חטאתי לה' אלוקי ישראל'.

כן אפשר להסמיק, על ענין: 'וידי דברים לפני הצדיק' המובא ב'ליקוטי' (תורה ד) ע"פ הכתוב: "ויאיש חכם יכפרנה", והו דיוקו של מקרא ב'חטאתי לה' ולכם'.

"כה אמר ה' חצות הלילה" (י. יא. ד)

אפ"ל ע"פ המובא ב'ליקוטי מוהר"ן' (קמ"ט) ש'חצות' מסוגל כמו 'פדיון', וכבר מובא: (אדרא רבא נשא קל"ו, ליקו"מ רט"ו) שישנם למעלה כ"ד בתי דינים. והו תיבת 'כה' הנאמר בחצות – שגימטריא כ"ה, נגד הכ"ד בתי דינים, ועוד דינו של הקב"ה – (כמובא: (זהר חדש בראשית ת"ר כשחלה רשב"י, ובתוספות דוהר ג' דף ש"ט. ובספר עמק המלך שער תיקוני התשובה ב) שלבד מכלל הבתי דינים שישנם למעלה, ישנו גם בית הדין של הקב"ה בעצמו, שזה רחמים פשוטים, ולזה אמר דוד: "מלפניך משפטי יצא עיניך תחזינה מישרים", מלפניך דייקא, אז יהא הכל מישרים.

וזה: "כה אמר ה' חצות לילה", שה"כה' – כ"ד בתי דינים ועוד דינו של הקב"ה כביכול – נמתק בחצות לילה. שזה: 'אני יוצא בתוך מצרים' – התגלות הרחמים והחסדים שהאיר בלילה זה כידוע.

(ובענין מספר כ"ד אשר רמזו בכך ענינים רבים, יעויין בספר לקט אליהו להרב אליהו ברגר זצ"ל המצטט יותר מקמ"ו ערכים בסוד מספר כ"ד, בגלגל ונסתר).

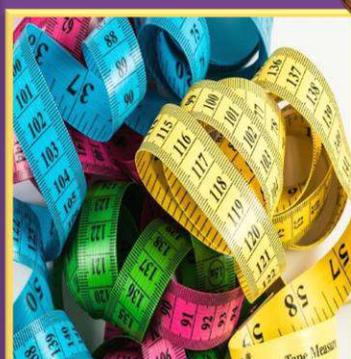
"כחצות הלילה" (י. יא. ד)

לכאורה יש לתמוה על דיוקו של מקרא בדברי חז"ל המובא בדברי רש"י; שמה"ה רבינו אמר: 'כחצות' ש"מא יטעו איצטגני פרעה ויאמרו משה בדאי הוא' האם בשעה קשה זו – בעת שימתו כל בכורי מצרים, ומכור פרעה עד בכור השפחה, יתנו דעתם וזמנם על אי אלו דברים קטנים לכאורה, מתי הו בדיוק הזמן של חצות?

אולם מכאן נלמד את דבריהם (עירובין יט.): שרשעים אפילו על פתחו של גיהינם אינם חוזרים בתשובה. וגם כאן – בשעתם הקשה ביותר, הם יבואו בטענות כלפי משה, ויהיה להם ספקות באמונה התמה בהשי"ת.

ועוד יותר נוכל ללמוד מכך; כמה זהירות ושמירה נצרכת תמיד להאדם, שאף גם כשיש כוח התגלות של השי"ת, בבחינה של: 'אני ולא מלאך אני ולא שרף', אפ"כ צריכים תמיד את הסייעתא דשמיא ועבודת האדם לא ליפול. וכמובא ב'ליקוטי מוהר"ן' (תורה קל"ג) שמתבטע קטנה יכולה להסתיר לראות הר גדול, וכלשונו: "שמעתי בשם הבעש"ט, שאמר אוי ואבוי כי העולם מלא מאורות וסודות נפלאים ונוראים, והיד הקטנה עומדת בפני העיניים ומעכבת מלאות אורות גדולים"

נמכתל ונביט בעין טובה על סובבנו, ונזכה כנגד זה למידה טובה מלמעלה. "במידה שאדם מורד מורדין לו" (מדרש)

מן המדרש ההוא יקשי המדרים | אנו רוצים להיות טובים

קלים יקרים! אהד מהיסודות הגדולים של עבודת השם, הם הרצונות הטובים. לרצות להיות טוב, לרצות לעשות רצון השם. לכסף ולהתנגעג על להיות צדיקים ותלמידי חכמים, עם לב טוב. הרצונות הם פילים מאוד גדולים לכל אהד ואהד. בנות הרצונות הטובים – אנו יותר טובים, אנו יותר צדיקים, כי אנו רוצים להיות יותר טובים. והפעלות נמשכים אחר הרצון. עצם הרצונות הטובים, הפסופים לדרים טובים למצות ולמעשים טובים – כבר יש בהם מעלה גדולה וקלונה מאוד – אפילו אם לא תמיד זוכים לבצע ולהוציא מהכוח אל הפעל כל הרצונות. הבו והקשיבו ספור; אמו של רבי נחמן מברסלב, הצדקנית פיגא, שאלה פעם את רבנו, מדוע הקרדו והקשיב הפעל שם טוב הקדוש, כל כך את בתו, הסבתא הצדקנית מרת אדל עליה השלום? השיב על כך רבנו: הסבתא אדל התהלכה תמיד בלב מלא געגועים להשם יתברך ולא הפסיקה לחשב: מה עוד אני יכולה לעשות שיהיה רצון לפני השם יתברך!

כן גם אנחנו יכולים להסתובב במחשבות טובות, ברצונות טובים, אך אנו יכולים יותר לעשות נחת רוח להשם. אך אנו יכולים להפעל יותר טוב, ללמד יותר, להיות טובים ב'ציון אדם לחברו'. מחשבות טובות ורצונות טובים תמיד יכול להיות לנו, גם אם אנו לא כל כך מצליחים. ובעזרת השם אם יהיה לנו רצונות טובים גם נזכה לעשות דברים טובים, ונצליח יותר בעשייתנו – וקמו שפבר אקרו חקמינו הקדושים: שאין דבר העומד בפני הרצון